

**LA ANIVERSARĂ
PROF. UNIV. DR. ELENA DRAGOȘ**

Victoria Moldovan
Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
vimold@yahoo.com

Abstract. *Professor Elena Dragoș, at his 80'th Birthday Anniversary. This paper is an anniversary homage dedicated to professor Elena Dragoș. It aims to bring into attention some moments of Elena Dragoș's scientific biography.*

Keywords: *Romanian language, pragmatics, Elena Dragoș.*

Anul acesta la Universitatea Babeș-Bolyai se celebrează un secol de învățământ superior în limba română, aducându-se un omagiu personalităților care și-au pus vizionarismul și gândirea creatoare în slujba unui scop înălțător, ce urma îndeaproape idealurile făuritorilor României Mari. În respectivul context istoric, țara proaspăt întregită se îmbogățea cu o nouă instituție românească a cărei edificare a beneficiat de efortul unei întregi pleiade de nume ilustre, venite la Cluj pentru a-și pune entuziasmul, elanul creator și notorietatea în slujba unui nobil efort, acela de a contribui la înălțarea unui măreț edificiu spiritual: UNIVERSITATEA. Destinată a fi un rezervor viu, nesecat de instruire a viitoarelor generații de intelectuali, ea își îndeplinește continuu menirea, dăinuind peste timp. Aceasta și pentru că dintru început, unul din cei patru piloni de bază ai noii instituții academice se ancora în limba, literatura și istoria poporului nostru. Nu întâmplător, chiar Rectorul noii universități a fost, deja celebrul profesor, lingvist și filolog, Sextil Pușcariu – un adevărat savant, dar, în egală măsură, vizionar și perfect administrator al unei instituții la început de drum.

Sub semnul acestui centenar fructuos, avem ocazia și bucuria de a sărbători, la aniversare, o remarcabilă personalitate academică, un profesor care se aliniază cu cinste în rândul lingviștilor de renume ai Clujului universitar din această sută de ani, doamna Elena Dragoș. Doamna profesor se înscrie în suita personalităților care fac cinste cercetării lingvistice românești și universității clujene, în galeria numelor ilustre care începe cu Sextil Pușcariu, primul rector al instituției nou create, continuând cu alte

nume marcante de profesori dedicați nobilei misiuni didactice, dintre care spicuiem spre exemplificare doar câteva: Nicolae Drăganu, Vasile Bogrea, George Giuglea, Emil Petrovici, Romulus Todoran, Mircea Zdrengea, Dumitru D. Drașoveanu, Carmen Vlad, Gligor Gruică, Mircea Borcilă, Gavril G. Neamțu.

Formarea academică a doamnei profesor Elena Dragoș, care a debutat la Universitatea din Iași, a continuat la Universitatea din Cluj și s-a desăvârșit printr-un doctorat la Universitatea din București, o recomandă ca un produs de sinteză al celor trei mari universități tradiționale. De altfel, remarcăm, ca un fapt demn de reținut, că într-una dintre recente sale apariții editoriale, doamna profesor Elena Dragoș aduce un respectuos omagiu magiștrilor (*Magiștrii*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2018), care au contribuit în mod direct sau indirect la propria-i performanță profesională în toate etapele evoluției sale didactico-științifice.

Activitatea sa debutează cu postul de preparator la Catedra de limbă română și lingvistică generală de la Facultatea de Filologie a Universității Babeș-Bolyai, post ocupat prin decizie ministerială în 1961 și atinge gradul de profesor universitar, obținut prin concurs în 1995, cu dreptul de a conduce doctorate din 1997, după ce a parcurs toate treptele academice, de la funcția de asistent universitar, la lector și conferențiar, refuzând posibilitatea, existentă la un moment dat, de „a arde etapele”. De-a lungul carierei, a onorat cursuri și seminare de istoria limbii, limbă literară, stilistică, pragmatică, a publicat în reviste din țară și străinătate articole cu subiecte din domeniile de interes menționate, dar și câteva cărți care demonstrează competența sa profesională în varii domenii lingvistice.

Revenind la începuturi, tânăra asistentă cu care am făcut cunoștință încă din primii ani de facultate impunea și se impunea în fața studenților – destul de apropiați ca vârstă – prin temeinicia cunoștințelor, seriozitate, rigoare, exigență, distincție și o severitate elegantă. Toate aceste calități – severitatea ca intoleranță la superficialitate este, incontestabil, o calitate – păstrate nealterate în timp, definesc exact profesorul de azi, altfel plin de tact și atenție față de interlocutorul student, doctorand sau coleg.

Pe lângă profesorul dedicat, recunoaștem în persoana omagiată azi, care atinge o frumoasă și venerabilă vârstă, cercetătorul mereu activ, neobosit, cu realizări incostabile, recunoscute și prin premiile acordate de forurile competente; astfel, *Structuri narrative la Liviu Rebreanu* (1981) este rezultatul unei cercetări doctorale având ca punct de plecare stilistica; *Elemente de sintaxă istorică românească* (1995), premiată de Academia României, carte izvorâtă din preocupările de istorie a limbii române, se înscrie ca „o lucrare de referință în bibliografia românească de specialitate”. *Introducere în pragmatică* (2000) carte premiată de UBB „își propune să sublinieze liniile de forță ale retoricii moderne, recte ale pragmaticii, una din

disciplinele cele mai tinere ale învățământului universitar, dar cu rădăcini în cea mai veche preocupare spirituală a omenirii, alături de filosofie, în retorică” *Einführung in die Pragmatik* (übersetzt und herausgegeben von Rudolf Windisch) (Institut für Romanistik, Universität Rostock), (2004) este rezultatul unei colaborări cu universitatea germană. *Morfosintaxa metaforei (secolul al XIX-lea) Considerații etimologice și pragmatice* (2016) se înscrie pe linia precedentelor preocupări și îmbină armonios diverse perspective (semantică, sintactică, pragmatică) în abordarea metaforei din discursul liric românesc în sec. al XIX-lea. Aceste valoroase documente scrise vor contribui și în viitor la formarea specialiștilor în domeniul limbii române.

Consider că avem în persoana doamnei Elena Dragoș un model de profesor și cercetător: în egală măsură riguros și exigent, atât cu sine cât și cu ceilalți. Stau mărturie afirmațiilor mele numeroasele generații de studenți, masteranzi și doctoranzi pe care i-a îndrumat, ulterior buni profesori de limba română, iar unii dintre ei continuându-i azi activitatea ca remarcabili membri ai departamentului pe care Domnia Sa l-a și condus în calitate de șef de catedră între anii 2000–2004, cu inițiative benefice și urmări de lungă durată, cum ar fi programul de masterat. Atașamentul permanent pentru catedra și colectivul acesteia rezultă și din activitatea de profesor consultant și conducător de doctorat, continuate de la pensionarea din 2006 până în prezent. Cu certitudine, Domnia Sa are și alte proiecte de realizat, de aceea închei cu urarea de a continua mulți ani pe calea care i-a adus împlinire deplină.

La mulți și buni ani, stimată doamnă profesor!